23.10.2024 r.

NFZ-BP.5202.58.2024
2024.352090.AGG

M. Sp. z ograniczoną odpowiedzialnością

Decyzja nr 37/2024/BP
Prezesa
Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach", w zw. z art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców", po rozpatrzeniu wniosku M. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w ……. o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu:

uznaję za nieprawidłowe stanowisko Wnioskodawcy zawarte we wniosku z dnia 8 października 2024 r. dotyczące niepodlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 8 października 2024 r. M. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w …… KRS: …….; REGON: …….; NIP: ……, zwana dalej: „Przedsiębiorcą", „Spółką" lub „Wnioskodawcą", zwróciła się do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia (dalej: Prezes Funduszu) w trybie art. 34 Prawa przedsiębiorców o interpretację indywidualną przepisów prawa dotyczących obowiązku podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu, a dokładnie *„czy wynagrodzenie z tytułu delegowania członka Rady Nadzorczej na czas trzech miesięcy do wykonywania czynności członka zarządu M. Sp. z o. o. podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu".*

Wniosek zawiera elementy wniosku o wydanie interpretacji indywidulanej w tym opłatę od wniosku w wysokości 40 złotych.

Przedsiębiorca przedstawił następujący stan faktyczny sprawy:

W dniu 25.09.2024 Rada Nadzorcza M. Sp. z o.o. podjęła uchwałę nr 36/X/09/2024 w sprawie delegowania członka Rady Nadzorczej do pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu M. Sp. z o.o. w oparciu o § 26 punkt 8 Aktu przekształcenia przedsiębiorstwa komunalnego w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

W związku z tym faktem M. Sp. z o.o. prosi o wydanie interpretacji indywidualnej, czy wynagrodzenie z tytułu delegowania członka Rady nadzorczej na czas trzech miesięcy do wykonywania czynności członka zarządu M. Sp. z o.o. podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu. Wnioskodawca wskazał, że osoba delegowana do pełnienia czynności członka zarządu nie jest zatrudniona w innym miejscu na podstawie umowy o pracę, ani innej umowy cywilnoprawnej. Osoba ta pobiera rentę z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W tak wskazanym i opisanym stanie faktycznym, przedsiębiorca przedstawił pytanie: *Czy wynagrodzenie z tytułu delegowania członka Rady Nadzorczej na czas trzech miesięcy do wykonywania czynności członka zarządu M. Sp. z o. o. podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu?*

W ocenie M. Sp. z o.o. wynagrodzenie wynikające z delegowania członka Rady Nadzorczej do wykonywania czynności członka zarządu Spółki nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu, gdyż ww. osoba nie została powołana lecz delegowana do wykonywania czynności zarządu na czas trzech miesięcy w uchwale Rady Nadzorczej. Osoba delegowana w okresie pełnienia praw i obowiązków Prezesa zarządu nie pełni obowiązków członka Rady nadzorczej i w tym okresie pobiera wynagrodzenie w wysokości należnej prezesowi zarządu. Osoba ta jako członek rady podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu pełnionej funkcji od dnia powołania do dnia zaprzestania pełnienia tej funkcji w radzie. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe stanowi jego przychód z działalności wykonywanej osobiście jako członka rady łącznie z kosztami uzyskania i kwotą podatku o których jest mowa w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 18 z późn. zm.) zwana dalej „KSH", członek rady nadzorczej oddelegowany do wykonywania obowiązków członka zarządu nie traci swojej funkcji, tzn. nadal pozostaje w składzie tego organu i nie zyskuje miana członka zarządu. Art. 214 § 1 KSH stanowi bowiem, że członek Rady Nadzorczej nie może być jednocześnie członkiem zarządu. Na czas oddelegowania przejmuje on jedynie wykonywanie czynności członka zarządu, a jego udział w pracy rady jest zawieszony. Zawieszeniu ulega również do wynagrodzenia. Z kolei za czas delegowania zostaje mu przyznane wynagrodzenie za wykonywanie czynności zastępowanego prezesa zarządu, albowiem zyskuje prawną podstaw

W ocenie Prezesa Funduszu stanowisko Przedsiębiorcy nie jest prawidłowe.

Zgodnie z art. 34 ust. 1-3, 5 i 6 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

Na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach, Prezes Funduszu wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 Prawa przedsiębiorców, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty

wskazane w treści interpretacji, Fundusz niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Do spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z przepisem art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają: osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania oraz prokurenci, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym niezależnie od kwalifikacji do źródła przychodu w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.), z wyłączeniem osób uzyskujących przychody, o których mowa w art. 13 pkt 5 lub 6 tej ustawy, których roczne wynagrodzenie z tego tytułu nie przekracza kwoty 6000 zł.

Przywołany przepis zawiera katalog przypadków, których wystąpienie rodzi obowiązek objęcia określonych osób obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego. Przepis art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach obejmuje ponadto swoim zakresem podmiotowym osoby, które pełnią określone funkcje na podstawie aktu powołania oraz prokurentów.

Art. 219 KSH, zawiera katalog uprawnień i kompetencje rady nadzorczej spółki z ograniczoną odpowiedniością, do których w szczególności należy sprawowanie stałego nadzoru nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Ponadto zgodnie z art. 220 KSH umowa spółki może rozszerzyć uprawnienia rady nadzorczej ponad uprawnienia przyznane w treści art. 219 KSH.

Ustawodawca w KSH, wskazał sytuacje, w których członkowie rady nadzorczej mogą być delegowani do wykonywania czynności członków zarządu. O ile, nie budzi wątpliwości, że delegowanie członków rady nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków zarządu jest możliwe w spółce akcyjnej (art. 383 KSH), o tyle brak w KSH takiego unormowania odnośnie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Niemniej w zakresie rozszerzania kompetencji rady nadzorczej, doktryna jednoznacznie przyjmuje się, że radzie nadzorczej może być przyznane w umowie spółki prawo do oddelegowania członka rady nadzorczej do czasowego wykonywania funkcji członka zarządu np. zawieszonego, albo takiego, którego mandat wygasł. Jednak takie uprawnienie musi być w umowie spółki ściśle określone w tym w szczególności poprzez wskazanie stanów faktycznych, kiedy może być wykonywane. Komentatorzy podkreślają, że bez doprecyzowania takich przypadków mogłoby dochodzić do kolizji uprawnień z podmiotem uprawnionym do powoływania zarządu (tak m.in.: M. Chomiuk „Kodeks spółek handlowych. Komentarz" red. Z. Jara, 2022).

Zasadą obowiązującą w KSH jest rozdzielenie funkcji i zadań zarządu spółki i jego członków oraz rady nadzorczej i jej członków. Zakres kompetencji tych organów nie może się pokrywać. Członkowie tych organów spółki nie mogą się wzajemnie zastępować. Wynika to z istoty zadań obu organów, którym jest zarządzanie (zarząd spółki) i nadzór nad działalnością i kontrola (rada nadzorcza spółki). Rozwiązania te potwierdzają przepisy art. 214 § 1 KSH (na który powołuje się Wnioskodawca) i art. 387 § 1 KSH. Norma prawna art. 214 § 1 KSH stanowi, że członek zarządu, prokurent, likwidator, kierownik oddziału lub zakładu oraz zatrudniony w spółce główny księgowy, radca prawny lub adwokat nie może być jednocześnie członkiem rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej.

Istnieje rozbieżność poglądów co do charakteru i wzajemnej realizacji funkcji członka rady nadzorczej i członka zarządu spółki.

Jedna grupa poglądów wskazuje (tak jak Wnioskodawca), że delegacja nie pozbawia członka rady nadzorczej mandatu w tym organie. Jego prawa i obowiązki są niejako zawieszone na czas trwania kadencji (Kidyba, 2019, teza 3 do art. 383 KSH).

Nie mniej istnieje grupa poglądów, że członek rady nadzorczej, delegowany do czynności zarządczych, uzyskuje wszelkie prawa członka zarządu, którego zastępuje. W literaturze, wyrażone jest też zdanie, że członek rady nadzorczej na skutek podjęcia *„uchwały rady nadzorczej w przedmiocie delegacji (…) staje się ipso iure członkiem zarządu z chwilą jej podjęcia"* (Naworski, 2001, s. 2; wyrok NSA z 12.04.2013 r., I GSK 1263/11, postanowienie SN z 14.07.2016 r., II PZ 15/16). Członek rady nadzorczej staje się więc uprawniony do prowadzenia spraw spółki i jej reprezentacji w zakresie, jaki przysługiwał członkowi zarządu, którego zastępuje, chyba że co innego wynika z treści uchwały delegującej członka rady nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członka zarządu. Członek rady nadzorczej w konsekwencji traci prawo do pobierania wynagrodzenia ustalonego dla niego jako członka rady nadzorczej a uzyskuje prawo do wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu.

Co do skutków art. 214 § 1 KSH i dokonanej na mocy postanowień umowy spółki, a następnie uchwały rady nadzorczej (w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością) delegacji członka rady nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członka zarządu **istnieje rozbieżność podglądów.** Przepis nie wskazuje sankcji naruszenia. Doktryna natomiast wskazuje dwa skutki. Uchwała wspólników sp. z o.o. o wyborze do rady nadzorczej osoby objętej zakazem jest nieważna (A. Lesiak, w: Z. Koźma, M. Ożóg, KSH. Komentarz, 2005, s. 382; P. Pinior, Zakaz, s. 333 i n.; M. Chomiuk, Zasady, s. 54 i n. oraz na tle S.A. A. Opalski, Rada, s. 226). Zgodnie z przeważającym poglądem doktryny konsekwencją objęcia przez członka rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej, w trakcie sprawowania mandatu, jednego ze stanowisk wskazanych art. 214 KSH jest wygaśnięcie mandatu w organie nadzoru (wyr. NSA z 26.6.2019 r., I FSK 1228/17, Legalis; A. Szumański, w: S. Sołtysiński i in., KSH. Komentarz, t. 2, 2005, s. 566; M. Rodzynkiewicz, KSH. Komentarz, 2009, s. 396; J.A. Strzępka, E. Zielińska, w: J.A. Strzępka, KSH. Komentarz, 2009, s. 448).

Załączona do wniosku Uchwała nr 36/X/09/2024 Rady Nadzorczej M. Sp. z o.o. z dnia 25 września 2024 r. wskazuje, że na podstawie § 26 pkt 8 umowy spółki – aktu przekształcenia przedsiębiorstwa komunalnego w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością oraz § 8 ust. 3 pkt 9 Regulaminu Rady Nadzorczej stanowiącego załącznik do uchwały Nr 2/2014 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników M. Sp. z o.o. z dnia 11 sierpnia 2014 r. w § 1 – Rada Nadzorcza deleguje wskazaną tam imiennie osobę do pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu (p.o. Prezes Zarządu) w związku z odwołaniem wskazanej imiennie osoby z pełnionej funkcji Prezesa Zarządu, w tym również w zakresie uposażenia.

W akcie (uchwała nr 36/X/09/2024) użyto sformułowanie „deleguje" wskazaną tam imiennie osobę do „pełnienia" obowiązków Prezesa Zarządu, natomiast przepis wskazany w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, wskazuje na obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osoby powołanej do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania.

W kontekście rozpatrywanego zagadnienia warto zwrócić uwagę na językową wykładnię pojęcia „delegować", z uwagi na brak jego definicji legalnej. Zgodnie z definicją zawartą w słowniku języka polskiego pojęcie „delegować" oznacza: „wysyłać kogoś jako swego przedstawiciela lub do wykonania określonego zadania" (https://sjp.pwn.pl). Wydaje się, że definicja pojęcia „delegować" wpisuje się w poglądy doktryny, w świetle których delegowanie członka rady nadzorczej to czasowe powierzenie mu wykonywania czynności członka zarządu, pod warunkiem, że umowa spółki tak stanowi.

Organ uznaje, że pojęcie „delegować", które w sytuacji Wnioskodawcy odbywa się na podstawie uchwały z delegacji normy zawartej w umowie spółki (akt założycielski) oznacza powołanie do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania. Wnioskodawca w ww. uchwale również pisze, że *deleguje do pełnienia* funkcji. Wypełnia zatem dyspozycję normy prawnej zawartej w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach i powoduje objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego członka rady nadzorczej delegowanego na podstawie uchwały spółki do czasowego pełnienia obowiązków członka zarządu spółki z.o.o.

Stanowisko organu jest zbieżne z poglądem SN m.in. zawartym w wyroku z 6.06.2013 r. II UK 329/12, gdzie wskazano:

„W myśl art. 201 § 4 k.s.h., członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest powoływany i odwoływany uchwałą wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Umowa spółki E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kompetencję do powoływania i odwoływania członków zarządu przekazała radzie nadzorczej (§ 16 pkt 7 umowy spółki). Zgodnie z nią, uchwałą rady nadzorczej Spółki z dnia 8 sierpnia 2001 r. odwołująca się została powołana na członka zarządu. ***W uchwale użyto wprawdzie sformułowania „delegowanie" zamiast „powołanie", jednakże na mocy tej uchwały odwołująca się uzyskała pochodzące od uprawnionego organu kompetencje do prowadzenia spraw i reprezentowania Spółki (art. 201 § 1 k.s.h.) i dlatego akt ten należy oceniać w kategoriach powołania do pełnienia funkcji członka zarządu, a nie jako delegowanie członka rady nadzorczej do wykonywania czynności członka zarządu. W istocie więc odwołująca się stała się członkiem zarządu*** *i to właśnie ma zasadnicze znaczenie dla możliwości obciążenia jej odpowiedzialnością za zaległości składkowe.* ***Jej status - członka rady nadzorczej Spółki - w momencie powołania do zarządu nie powoduje bezwzględniej nieważności uchwały o powołaniu do zarządu. W tym zakresie Sąd Najwyższy podziela przeważające w doktrynie poglądy, zgodnie z którymi sankcją za naruszenie bezwzględnie obowiązującego zakazu łączenia funkcji w organach spółek kapitałowych jest wygaśnięcie mandatu członka rady nadzorczej*** *(zob. np. A. Nawacki, Zakaz łączenia funkcji członka rady nadzorczej z niektórymi innymi funkcjami w spółce, Przegląd Prawa Handlowego, 2010 nr 8, s. 10; R. Szymkowiak, P. Zgliński, Skutki nowelizacji definicji spółki dominującej, Prawo Spółek, 2004 nr 6, s. 32; A. Szumański [w]: S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks spółek handlowych. Komentarz do art. 151-300, tom II, Warszawa 2002, s. 454)."*

W związku z powyższym przepis art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach obejmuje swoim zakresem sytuację, w której członek rady nadzorczej zostaje delegowany na czas określony do wykonywania czynności w zarządzie spółki i pobiera z tego tytułu wynagrodzenie. **W konsekwencji delegowany do zarządu członek rady nadzorczej podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, dodatkowo poza tytułem określonym w art. 66 ust. 1 pkt 35, który dotyczy objęcia ubezpieczeniem członków rad nadzorczych.**

Biorąc powyższe pod uwagę, należało stwierdzić jak na wstępie.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2024 poz. 572), zwanej dalej „k.p.a." prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo

2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie

sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo

3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 35 ust. 1 Prawa przedsiębiorców interpretacja indywidualna nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, z tym że przedsiębiorca nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.